

Pirkanmaan lukudiplomi

päivitetty syksy 2021

Lukion ja ammattioppilaitosten lukudiplomikirjat ja -tehtävät Mukautettu diplomi

Sovi opettajasi kanssa, kuinka monta kirjaa luet lukudiplomia varten. Valitse kirjoja niin, että eri lajit tulevat tutuiksi. Joitain teoksia voit lukea myös e-kirjoina.

Voit valita kirjoja myös listan ulkopuolelta. Kirjasarjoista voit lukea minkä tahansa sarjan osan. Voit myös kuunnella osan kirjoista äänikirjoina tai e-äänikirjoina. Sovi kuuntelusta opettajasi kanssa.

Voit käyttää yhdessä tehtävässä kirjan sijasta myös verkosta löytyvää tekstiä tai esitystä, esimerkiksi kirjablogia tai lavarunousvideota. Sovi opettajasi kanssa omista valinnoistasi etukäteen.

Keskustele opettajasi kanssa myös lukudiplomin tehtävien suorittamisesta. Yhdestä luetusta kirjasta tehdään yksi tehtävä. Voit myös vertailla kirjoja tai yhdistää useamman kirjan samaan tehtävään. Valitse mieluummin erilaisia tehtäviä. Puolet tehtävistä voit suorittaa suullisesti.

Diplomitodistuksen saat, kun olet lukenut sovitut kirjat ja tehnyt sovitut tehtävät.

(P) = Pirkanmaalainen kirjailija

Ihmisten kesken

ACEVEDO, Elizabeth
Maata jalkojen alle TAI Kaikilla mausteilla TAI Runoilija X

AHTINEN, Lauri
Elias (sarjakuva)

ANNILA, Silja
Tekoja nyt!: maailmanpelastajan käsikirja (tietokirja 30.7)

GOO, Maurene
Tämä biisi on sinulle

HÄKKINEN, Mirjami
Et kävele yksin, selkomukautus Juuli Niemen kirjasta

MURATA, Sayaka
Lähikaupan nainen

MÄNNIKKÖLAHTI, Hanna
Yösyöttö TAI Tarhapäivä TAI Hammaskeiju,
selkomukautukset Eve Hietamiehen kirjoista

MÄNNIKKÖLAHTI, Hanna
Juurihoito, selkomukautus Miika Nousiaisen kirjasta

SUOMELA, Laura (P)
Ilmatilaloukkaus

Meitä on moneksi

HILTUNEN, Tuisku
Kuutamoinen ja muita kertomuksia (sarjakuva)

LOVE, Jessica
Julius on merenneito (kuvakirja)

NOUSIAINEN, Susi
Sukupuoleen katsomatta: kuinka kohdata moninaisuus (tietokirja 32.2)

NÚÑEZ PEREIRA, Cristina
Tunnehetket: ilman tunteitasi et olisi sinä (tietokirja 14.8)

SIMUKKA, Salla (P)
Matalapaine; Korkeapaine

TERÄS, Mila
Amiraali

Menneitä aikoja

BREEN, Marta
Naiset : 150 vuotta vapauden, sisaruuden ja tasa-arvon puolesta (sarjakuva)

KUNNAS, Mauri
Koiramäen Suomen historia (kuvakirja)

KNUUTTILA, Sanna-Leena
Ne lensivät tästä yli TAI Minä odotan sinua TAI Jäätäneet tiet (selkokirjoja)

MIKKANEN, Raili
Kunhan ei nukkuvaa puolikuollutta elämää (selkokirja) TAI alkuperäisteos

RAJALA, Pertti
Rautatie, eli, Kertomus ukosta ja akasta, jotka eivät olleet nähneet rautatietä, selkomukautus Juhani Ahon kirjasta

SISARET 1918 (sarjakuva)

Toisia todellisuuksia

HÄKKINEN, Mirjami
Muistojenlukija, selkomukautus Elina Rouhaisen kirjasta TAI alkuperäisteos

KILPI, Tuomas
Marsin sankari, selkomukautus Edgar Rice Burroughsin kirjasta TAI
alkuperäisteos

MARTIN, George R.R.
Jäälohikäärme

MERESMAA, J.S. (P)
Naakkamestari (selkokirja) TAI alkuperäisteos

SADAN vuoden unet – satuja aikuisille

TOIVIAINEN, Mikko
Pimeä peili ja muita urbaaneja kauhutarinoita

TUOHIMETSÄ, Riikka
Teemestarin kirja, selkomukautus Emmi Itärannan kirjasta TAI alkuperäisteos
(P)

Rikosten poluilla

CHRISTIE, Agatha
Stylesin tapaus

HART, David Bentley
MacGorillanlinnan arvoitus

JOKINEN, Seppo (P)
Lyöty mies : kolmetoista rikoskertomusta TAI jokin muu Seppo Jokisen kirja

KAIVOSOJA, Leena
Veren vimma, selkomukautus Leena Lehtolaisen kirjasta

SAINIO, Ari
Pimeyden tango, selkomukautus Reijo Mäen kirjasta TAI jokin muu Reijo Mäen
kirja

TUOMAINEN, Antti
Pikku Siperia

Luonnonvoimia

ERTIMO, Laura

Ilmastonmuutos selkokielellä TAI Maapallo. Planeettamme selkokielellä (selkokirja, tietokirja 50.12)

HUKKANEN, Sanna

Metsänpeitto (sarjakuva)

OHTONEN, Kimmo

Karhu – voimaeläin (tietokirja 56.11)

SAVTCHENKO, Julia

Unohdettu ötökkäkirja (kuvakirja)

TAKALA, Tuija

Niin metsä vastaa: novelleja (selkokirja)

TYSON, Neil de Grasse

Tähtitiedettä kiireisille nuorille (tietokirja 52.2)

Klassikoita uusin silmin

KILPI, Tuomas

1984 TAI Eläinten vallankumous, selkomukautukset George Orwellin kirjoista TAI alkuperäisteokset

KILPI, Tuomas

Muodonmuutos, selkomukautus Franz Kafkan kirjasta TAI alkuperäisteos

KOKKO, Yrjö

Pessi ja Illusia (selkokirja) TAI alkuperäisteos

LAAKSO, Maria (P)

Taltuta klassikko! TAI Taltuta klassikko goes länsimainen kirjallisuus (tietokirjoja 86.2 ja 86.1)

RAJALA, Pertti

Sukelluslaivalla maailman ympäri, selkomukautus Jules Vernen kirjasta Rajala TAI alkuperäisteos

MAKKONEN, Sami

Kalevala (sarjakuva) TAI Kalevala: Sampo (sarjakuva)

RAJALA, Pertti

Kolme muskettisoturia, selkomukautus Dumasin kirjasta

SLOTTE, Jolin

Vaarallinen juhannus TAI Muumipeikko ja pyrstötähti,
selkomukautukset Tove Janssonin kirjoista TAI alkuperäisteokset

TAKALA, Tuija
Vanhat runot, uudet lukijat (runoja)

TORISEVA, Janne
Valas (sarjakuva)

Elämäntarinoita

FOLMAN, Ari
Anne Frankin päiväkirja (sarjakuva)

FRIED, Hédi
Bodrin tarina (kuvakirja) TAI Kysymyksiä, joita minulle on esitetty
keskitysleiristä (tietokirja 99.139)

LEISKO, Satu
Koti Suomesta. Nuorten maahanmuuttajien tarinoita uudesta kotimaastaan.
(selkokirja, tietokirja 32.21)

MÄKIJÄRVI, Annukka
Ellen T. (sarjakuva) TAI NIEMENSIVU, Reetta Maalarisiskot (sarjakuva)

MÄNNIKKÖLAHTI, Hanna
Tuntematon Kimi Räikkönen, selkomukautus Kari Hotakaisen kirjasta
(tietokirja 79.5209)

SANKARITARINOITA nuorilta nuorille: tarinoita urheista
edelläkävijöistä Gutenbergistä Greta Thunbergiin (tietokirja 99.1)
TAI MALMI, Mia
Leijonatarinoita erityisille lapsille (tietokirja 99.1)

WOODSON, Jacqueline
Ruskea tyttö unelmoi (säeromaani)

Hyvän mielen kirjoja

JANSSON, Tove
Kesäkirja

JARLA, Pertti
jokin Fingerpori-sarjakuvakirja

KARTIO, Johanna
Avioliittotesti, selkomukautus Veera Niemisen kirjasta

MACKESY, Charlie
Poika, myyrä, kettu ja hevonen (kuvakirja)

NORONEN, Paula
Hulluja satuja TAI Tarja Kulho - Rökkärimarketin kassa TAI Tarja Kulho -
Lomille lompsis

NÄRHI, Kati
Ei mikään (sarjakuva, kuvakirja)

ROWELL, Rainbow
Viimeinen ilta (sarjakuva)

SAINIO, Ari
Miелensäpahoittaja, selkomukautus Tuomas Kyrön kirjasta TAI alkuperäisteos

TAMMINEN, Petri
Suomen historia

YAMADA, Kobi
Olipa kerran idea (kuvakirja)

Ajateltuja ajatuksia

HANNULA, Tuija

Minua varten ei tarvitse keittää (selkokirja) TAI Toppatakin alla on sydän: selkopakinoita maahanmuuttajille

HOLMA, Antti

Kauheimmat runot

PELLICIONI, Sanna

Haikuja räjähtäville sydämille

PÄTÄRI, Jere

Alussa oli pimeys (runoja)

TAKALA, Tuija

Onnen asioita: selkorunoja TAI Kierrän vuoden: selkorunoja

VOIDAAN puhua jossitellen: runoja

Rankkoja aiheita

CROSSAN, Sarah

Kuunnousu (säeromaani)

HYRRI, Juliana

Satakieli joka ei laulanut (sarjakuva)

MATTILA, Riina

Silmät avatessa on edelleen pimeää

PÖSÖ, Jani

Sekasin TAI Sekasin: vitun hyvin menee

REYNOLDS, Jason

Minuutin mittainen ikuisuus (säeromaani)

RINTANEN, Viivi

Sarjakuvaterapiaa ja muita kertomuksia hulluudesta (sarjakuva)

RÖNKÄ, Antti

Jalat ilmassa

SALMI, Veera

Olin niinku aurinko paistais (säeromaani)

TIAINEN, Marja-Leena

Musta enkeli (selkokirja) TAI Aateveljet (selkokirja)

Lukion ja ammattioppilaitoksen tehtävät

Henkilökohtaiset tehtävät

1. Kerro ensin kirjan nimi ja kirjan tekijän nimi. Kirjoita samaa tyyliä tavoitellen kuvaus siitä, mitä on tapahtunut ennen teoksen alkua ja lopun jälkeen. Voit kirjoittaa myös erilaisen lopun tai täydennystä teokseen.
2. Someta henkilöhahmosi puolesta! Kerro ensin kirjan nimi ja kirjan tekijän nimi. Valitse teoksessasi esiintyvä henkilöhahmo ja esitele hänet lyhyesti. Tee sitten hänelle sopivalla tyylillä blogipostauksia, twiittejä, WhatsApp-keskustelua, Facebook- tai Instagram-päivityksiä.
3. Ota selvää historiallisista tapahtumista, joihin kirjan tapahtumat liittyvät. Mihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin kirja viittaa tai ottaa jopa kantaa?
4. Katso kirjan elokuvaversio ja pohdi kirjallisen ja elokuvallisen esitystavan eroja.
5. Jos olisit elokuvaohjaaja, minkälaisen elokuvan kirjasta tekisit? – Kirjaa muistiin henkilöitä, keskustelua, kohtauksia, tapahtumapaikkoja, kuvakulmia, taustamusiikkia, äänimaisemaa, värejä, tunnelmia, valaistusta, erikoistehosteita ja puvustusta.
6. Kirjoita lukemasi sarjakuva-albumi novellin muotoon.
7. Tee kirjan juonen kannalta tärkeästä kohdasta maalaus, piirustus, valokuvakollaasi, video tai sarjakuva (enintään kymmenen ruutua).
8. Tee lavastussuunnitelma näytelmään.
9. Kirjoita arvostelu kirjasta oikeaan tai kuvitteelliseen lehteen tai verkkosivustolle. Lehti voi olla verkkolehti (esim. Lukufiilis), koulun lehti, verkkosivusto (esim. Kirjasampo tai PIKI/TOKI-kirjastojen sivustot). Nuortenkirja-arvostelun voit lisätä myös Lastenkirjainstituutin Lukemo-palvelun Nuorten oma ääni -sivulle.
10. Valitse käännöskirja, jonka alkuperäiskieltä osaat. Etsi kirjan alkuperäinen versio ja vertaile käännöstä siihen. Voit tarkastella käännöstä kokonaisuutena tai vain valittuja kohtia. Mikä on onnistunutta, mikä vähemmän onnistunutta?

11. Pidä lukupäiväkirjaa tai blogia. Kerro ensin kirjan nimi ja kirjan tekijän nimi. Tee viisi päiväkirjamerkintää kirjan lukemisen aikana. Kirjoita jokaiseen merkintään päivämäärä, millä sivulla olet menossa, ja mitä tähän mennessä kirjassa on kerrottu. Kerro lisäksi omia mietteitäsi ja mielipiteitäsi lukemastasi. Käytä myös piirroksia, valokuvia ja videoita.
12. Valitse neljä runoa lukemastasi kokoelmasta. Mieti niiden tunnelmaa. Mitkä värit ja minkälainen musiikki kuvaisivat parhaiten tunnelmaa? Valitse tuntemiasi sävelmiä tai sävellä itse tai piirrä tunnelmiin sopivia kuvia.
13. Etsi lukemastasi runokokoelmasta kolme erilaista runoa. Miksi ne eroavat toisistaan?
14. Kirjoita runo, joka sopisi tyyliltään tai teemaltaan lukemaasi runokokoelmaan.
15. Valitse lukemastasi runoteoksesta kymmenen itseesi vaikutuksen tehnyttä säettä. Järjestä valitsemasi säkeet uudeksi runoksi.
16. Pohdi, miten kuva ja teksti täydentävät toisiaan lukemassasi kuvakirjassa.
17. Mieti oma tehtävä ja esitele lukemasi kirja opettajalle tai muulle ryhmälle sen avulla.

Pari- ja ryhmätehtävät

18. Järjestäkää muiden diplominsuorittajien kanssa lukupiiri ja keskustelkaa lukemistanne kirjoista. Voitte tehdä tehtävän myös podcastina.
19. Kun olette lukeneet saman kirjan: Valmistelkaa lukemastanne kirjasta esitys. Voitte esittää yhden kohtauksen kirjasta tai tehdä esimerkiksi koko kirjaa esittelevän lukuvinkin. Esittely voi olla myös video.
20. Kun olette lukeneet eri kirjan: Järjestäkää väittely. Väittelyssä yrität vakuuttaa parin siitä, että sinun lukemasi kirja on parempi. Pohdi perusteita oman kirjasi puolesta. Voitte tehdä tehtävän myös podcastina.